

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SÜLEYMAN DEMİREL

ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇERİK

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	32

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	26

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Süleyman Demirel Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2015 yılında bütçe ile verilen toplam ödeneği 247.031.000-TL'dir. Yıl içerisinde 41.048.200,59 TL ekleme yapılmıştır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 288.079.200,59 TL olmuştur. Bu tutarın 280.353.809,71 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleştirme oranı % 97,32 dir.

Bütçede 247.031.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 277.601.173,21 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleştirme oranı % 112,38 olmuştur.

Süleyman Demirel Üniversitesinin 2015 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1- 2015 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri Tablosu

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	247.031.000,00	288.079.200,59	280.353.809,71	% 97,32

Tablo 2- 2015 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri Tablosu

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	247.031.000,00	277.601.173,21	% 112,38

Kurumun 2015 Yılı gerçekleşen Faaliyet Gelirleri Toplamı 338.965.609,79 TL, Faaliyet Giderleri Toplamı 332.236.255,69 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Mevzuatla Öngörülen Esas ve Usullerin Dışında Sözleşmeli Personel İstihdam Edilmesi

Üniversitelerde akademik personel dışında kalan personelin istihdam edilme esasları 2547 sayılı Kanun'un 51'inci ve devamı maddesinde düzenlenmiştir. Sözleşmeli çalıştırılacak personel için de 2547 sayılı Kanun'un 31'inci ve 34'üncü maddelerinde hükümler yer almaktadır.

2914 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde Devlet konservatuvarlarının öğretim elemanları ihtiyacı için Yükseköğretim Kurulunun onayı ile sözleşmeli personel istihdam edilebileceği, 16'ncı maddesinde ise sözleşmeli yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücretler düzenlenmiştir.

Genel olarak sözleşmeli personel çalıştırma esasları Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar ile belirlenmiştir. Söz konusu Esaslara göre sözleşmeli personelin Maliye Bakanlığına vize ettirilmesi gerekmektedir. İhale hukuku açısından da idarelerin ihtiyaç duydukları personel alımları bir hizmetle ilişkilendirilmek suretiyle 4734 sayılı Kanun çerçevesinde hizmet alım ihaleleriyle yapılmaktadır.

Üniversite tarafından sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair mevzuat hükümlerine uyulmaksızın kişilerle sözleşme yapılmak suretiyle mevzuatın öngördüğü esas ve usuller dışında sözleşmeli personel çalıştırılmaktadır. Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından 33 kişi ile sözleşme imzalanmak suretiyle bu kişiler muhtelif işlerde çalıştırılmaktadır. Söz konusu uygulamanın gerekçesi olarak 2547 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi gösterilmektedir. Ancak 2547 sayılı Kanun'un 47'nci maddesi incelendiğinde Üniversitenin yaptığı şekilde sözleşmeli personel çalıştırılmasına izin veren bir hüküm yer almamaktadır. Bu noktada Üniversitenin ihtiyaç duyduğu personelleri kendisine mevzuatla verilen yetki çerçevesinde temin etmesi önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında "1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun Kapsam başlıklı 1 inci maddesinde; "Bu Kamın, Türk milli eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ve Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde kapsar.

” Örgün ve Yaygın Eğitim Başlıklı 18 inci maddesinde; "Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur. Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kuruluşlarını kapsar. Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. ” Uzman ve usta öğreticiler başlıklı 47’nci maddesinde; “Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir. Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir. ” hükmü yer almaktadır.

İlgili hükümler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Milli Eğitim Temel Kanunu, idaremize usta öğretici çalıştırma yetkisi vermektedir. Özel Kanun-Genel Kanun norm çatışmasında özel kanuna öncelik tanınacağı hukukun temel prensiplerindedir. Ancak bulguda bahsi geçen 2914 ve 2547 sayılı Kanunlarda *Usta Öğreticilerin* görevlendirilebileceğine dair hüküm bulunmamış olması genel kanundaki hükümleri uygulamaya bir engel teşkil etmemektedir. Aksine özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel kanunun mer’i olacağı yine hukukun temel prensipleri arasındadır. Bulguda bahsi geçen kişiler usta öğretici olarak görevlendirilmiştir. Görevlendirilmelerindeki amaç, öğrencilerimize 2547 sayılı Kanun’un “Sosyal Hizmetler” başlıklı 47’nci maddesinde üniversitelere verilen “öğrencilerin dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak” görevinin bir gereği olarak yamaç paraşütü, dağcılık, dalış, futbol, güreş, tenis, yüzme, voleybol, kondisyon, hentbol, kick boks, step, müzik, dans gibi branşlarda başlangıç eğitimi vermektir. Bu eğitimleri vermek üzere eğitim verme yeterliliğine sahip görevlendirilebilecek idari personelimiz bulunmadığı gibi istihdam amacına uygun olmadığından dolayı akademik personelimize de görev verilememektedir. Kanunla verilen görevin gereğini yerine getirmek üzere mevzuatına uygun olarak görevlendirilen usta öğreticilerle, çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeler yapılması bu kişilerin “sözleşmeli personel” statüsünde çalıştırıldıkları sonucunu doğurmamaktadır. Benzer şekilde 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesine göre ders ücreti karşılığı görevlendirilen öğretim görevlileriyle de sözleşme yapılmakta ancak bu kişiler sözleşmeli personel olarak değerlendirilmemektedir.

Sonuç olarak, usta öğreticiler mevzuatın öngördüğü esas ve usuller kapsamında çalıştırılmaktadırlar. Usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkilerinin yönetmeliklerle tespiti hükmü kanunda bulunmasına rağmen gerek Yükseköğretim Kurulunca

gerekse üniversitelerce düzenlenmiş bir yönetmelik bulunmamıştır. Bu konuya ilişkin olarak idareimizce, usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkilerine ilişkin yönetmelik hazırlama çalışmalarına başlanmış olup konu Yükseköğretim Kurulu gündemine de taşınacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 1739 sayılı Kanun’un 1, 18 ve 47’nci maddelerine istinaden usta öğretici çalıştırıldığı ifade edilmektedir. Her ne kadar yükseköğretim mevzuatında bu yönde bir düzenleme yer almasa dahi 1739 sayılı Kanun çerçevesinde yetki verildiği ileri sürülmüştür.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun ‘Yükseköğretim kurumları’ başlıklı 36 ncı maddesinde aynen “*Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, özel kanunlarında belirlenir.*” denilmektedir. Dolayısıyla yükseköğretim kurumları 2914 ve 2547 sayılı Kanun başta olmak üzere kendi kanunlarına tabidirler ve bunlarda yer alan düzenlemeleri esas almaları gerekir. Zira üniversitelerin kimleri nasıl ve hangi işlerde çalıştıracığı kendi kanunlarında belirlenmiştir.

Uygulamada bulgumuzda ve kamu idaresi cevabında da görüleceği üzere yükseköğretim kurumları için usta öğretici çalıştırma bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu nedenle söz konusu hususun yasal durumunun ve çalıştırılacak usta öğreticilerin seçimi, görev ve yetkilerinin ve diğer hususların düzenlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Yapılan Avans Verme İşlemlerinin Mevzuatın Öngördüğü Esas ve Usullere Uygun Yapılmaması

5018 sayılı Kanun’un ‘Ön ödeme’ başlıklı 35’inci maddesinde yer alan “*Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir. Verilecek avansın üst sınırları merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir.*

...

Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlüdür. Süresi içerisinde

mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ön ödeme şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla miktarı ve oranlarının belirlenmesi, zorunlu hallerde yapılacak harcamalar için ön ödemenin tutarı ve mahsup süresi, mutemetlerin görevlendirilmesi ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” şeklindeki düzenlemelerle kamu mali yönetiminde ön ödemenin esas ve usulleri belirlenmiştir.

Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte mutemet “*Harcama yetkilisi tarafından yazılı olarak görevlendirilen ve kendisine verilen avans veya adına açılan kredilerle sınırlı olarak yapacağı harcamalar konusunda harcama yetkilisine karşı sorumlu, bunların mahsubuna ilişkin belgeleri muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlü olan harcama yetkilisi mutemedini; Dışişleri Bakanlığı yurtdışı teşkilatında misyon şeflerini; diğer bakanlık ve kamu idarelerinin yurtdışı teşkilatlarında müşavir ve ataşeleri,*” şeklinde tanımlanmıştır. Mezkur Yönetmelik’in ‘Ön ödeme şekilleri ve uygulaması’ başlıklı 5’inci maddesinde ise “*Avans, işi yapacak, mal veya hizmeti sağlayacak olan kişi veya kuruluşa ödenmek üzere, doğrudan mutemede verilir.*” hükmü yer almaktadır. Yönetmeliğin diğer maddelerinde ise avans işlemleri ayrıntıları ile düzenlenmektedir.

5018 sayılı Kanun ve bu Kanun’a göre çıkarılan Yönetmeliğe göre avans işlemlerinin mutemetler eliyle yürütülmesi gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in ‘Proje mutemetleri’ başlıklı 14’üncü maddesi “*Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir. Mutemet sayısının yeterli olmadığı gerekçesiyle yapılacak müracaat üzerine bu sayıyı arttırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.*” şeklindedir.

Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller’in 3’üncü maddesinde Harcama Yetkilisi Mutemedi “*Mal ve hizmet alımları için özel hesaptan avans kullandırılmak üzere harcama yetkilisi*

tarafından her bir proje için belirlenen kişi ya da kişileri,” şeklinde tanımlanmaktadır. Aynı Esasların ‘Ön ödeme ve mahsup işlemleri’ başlıklı 8’inci maddesinde ise “Ön ödeme limitleri, yılı merkezi yönetim bütçe kanununda iller için belirlenen parasal limitin altı katına kadar yükseköğretim kurumu tarafından belirlenir. Her bir harcama yetkilisi mutemedi aldığı avanstan harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok bir ay, açılan kredilerden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ise en çok üç ay içerisinde muhasebe birimine vermekle yükümlüdür.” denilmektedir. Esasların diğer maddelerinde de avans verme işlemleri 5018 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan düzenlemelere göre ele alınmaktadır.

Söz konusu düzenlemelere göre de Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilecektir. Mutemet sayısının yeterli olmadığı durumlarda ise yapılacak müracaat üzerine bu sayıyı arttırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in 3’üncü maddesinde Proje yöneticisi “*Projeyi teklif eden, hazırlanmasından, yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık, ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılarıdır.*” şeklinde tanımlanmaktadır. Avans işlemlerinin söz konusu Yönetmelik çerçevesinde mutemetler vasıtasıyla yerine getirilmesi gerekmektedir.

Üniversitede Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında verilen avanslar proje yöneticilerine ödenmekte ve bu avanslar çerçevesinde yapılan harcamalar da proje yöneticisi tarafından yapılmaktadır. Oysa 5018 sayılı Kanun ve Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik avans işlemlerinde parayı harcayan (mutemet) ve proje yöneticisini açıkça birbirinden ayırmıştır.

5018 sayılı Kanun’la öngörülen kamu mali yönetiminde mali kontrol sisteminin de özünü mali işlem süreçlerinde yetkinin farklı görevliler arasında dağıtılması ve bu şekilde kontrolün sağlanması oluşturmaktadır. Bu nedenle Bilimsel Araştırma Projeleri harcama kaleminden yapılan avans işlemlerinin mutemetler eliyle yürütülmesinin mevzuat açısından uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında "10.04.2002 tarih ve 24722 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik”, proje yöneticisini “projeyi teklif eden, hazırlanmasından,

yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık, ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılar” olarak tanımlanmış, proje mutemetleri konusunda da “Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir. Mutemet sayısının yeterli olmadığı gerekçesiyle yapılacak müracaat üzerine bu sayıyı arttırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir” şeklinde düzenlemeye yer vermiştir. Ancak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanun’un 21’ inci maddesiyle eklenen Ek 28’ inci madde hükmüne dayanılarak hazırlan ve 1/1/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere YÖK Başkanı, DPT Müsteşarı ve Maliye Bakanı Müsteşarı tarafından imzalanarak yürürlüğe konulan “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller” de proje yürütücüsü “projeyi teklif eden, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlilik eğitimini tamamlamış araştırmacıları”, harcama yetkilisi “bilimsel araştırma projeleri koordinasyon birimi koordinatörü”, harcama yetkilisi mutemedi “mal ve hizmet alımları için özel hesaptan avans kullanılmak üzere harcama yetkilisi tarafından her bir proje için belirlenen kişi ya da kişileri” olarak tanımlanmıştır.

Anlaşılabileceği üzere aynı konuda iki ayrı mevzuatın yürürlükte olmasının getirdiği yorum farklılığı mevcuttur. Ancak aynı konuda yapılan düzenlemeler arasında yeni tarihli düzenlemenin eski tarihli düzenlemeyi ilga edeceğinden hareketle, uygulamalarımızda mevzuata aykırılık teşkil edecek bir durumun bulunmadığı, ön ödeme işlemlerinin harcama yetkilisi tarafından her bir proje için görevlendirilen kişi ya da kişiler tarafından yürütüldüğü, aynı konuda yürürlükteki son düzenlemede harcama yetkilisi mutemedinin sayısı açısından da Maliye Bakanlığında izin alınmasını gerektirecek bir ifadenin bulunmadığı görülmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usullerin 3 üncü maddesinde; proje yürütücüsünün, projeyi teklif eden, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlilik eğitimini tamamlamış araştırmacıları ifade ettiği belirtilirken, bu kişilerin harcama yetkililerince harcama yetkilisi mutemedi olarak

görevlendirilemeyeceklerine ilişkin bir sınırlama getirilmemiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile oluşturulan mali yapıda rol alan aktörlerden sadece muhasebe yetkilisi ile harcama yetkilisinin aynı kişide birleşemeyeceği Kanununun 60 ıncı maddesi ile sınırlanmış, bunun dışında gerçekleştirme görevlisinin harcama süreçlerinde yer almasını ya da avans mutemedi olmasını engelleyecek bir hüküm 5018 sayılı Kanunda bulunmadığı gibi, Kanunla düzenleme yapma yetkisi verilen idarelerce çıkarılan ikincil ve üçüncül mevzuatta da buna ilişkin bir sınırlamaya gidilmediği anlaşılmaktadır.

Uygulamada her bir bilimsel araştırma projesinin yürütücüsü, proje giderlerinin gerçekleştirilmesinde gerçekleştirme görevlisi; Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Koordinatörü de harcama yetkilisi olmaktadır. Yukarıda belirtilen gerekçeler çerçevesinde, gerçekleştirme görevlisi olan proje yürütücülerinin harcama yetkilisince harcama yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmesinde bir sakınca olmadığı anlaşılmaktadır.

Yürüttüğümüz projelerden bir örnek verecek olursak; *"Deneyse! beyin hasarlarında hipokampal hücrelerde apopitoz, kalsiyum sinyali ve caspas üzerine Melatoninin etkilen'* başlıklı proje ile kafa travması sonrası meydana gelen beyin hasarlarında hipocampus hücrelerinde melatoninin apopitoz, Ca²⁺ sinyalleri ve caspas sistemi üzerine etkileri araştırılmaktadır. Söz konusu proje BAP komisyonunca değerlendirilmiş ve desteklenmesi uygun bulunmuş bir proje olup proje giderlerinin gerçekleştirilmesinde harcama yetkilisi, Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Koordinatörü olup gerçekleştirme görevlisi de projeyi sunan ve yöneten öğretim elemanımızdır. Ön ödeme ihtiyacı olduğunda proje yöneticisi öğretim elemanı, BAP Koordinatörünce harcama yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmektedir. Proje Yöneticisi, gerek örnekte gerekse mevzuatta harcama yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmiş bir gerçekleştirme görevlisidir, harcama yetkilisi sorumluluğunu üstlenmemektedir. BAP Koordinatörünün "harcama yetkilisi" olduğu süreçte, proje yöneticisinin de bir gerçekleştirme görevlisi olan "harcama yetkilisi mutemedi" olarak görevlendirilmesi, 5018 sayılı Kanunla kamu mali yönetiminde mali kontrol sisteminin özünü oluşturan mali işlem süreçlerinde yetkinin farklı görevliler arasında dağıtılmasını ve makul bir güvence sağlayan ortamı tesis etmektedir.

Sonuç olarak, 5018 sayılı Kanun'da ve Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullerde, proje

yürütücüsü, harcama yetkilisi ve harcama yetkilisi mutemedinin ayrı ayrı tanımlandığı görülürken bu görevlerin aynı kişide birleşmeyeceğine ilişkin bir sınırlama bulunmadığından bilimsel araştırma projeleri kapsamında yapılan ön ödeme işlemlerinin mevzuatın öngördüğü esas ve usullere uygun olarak harcama yetkilisi mutemetleri eliyle yürütüldüğü değerlendirilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik ile 5018 sayılı Kanun'da ve Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullerde mutemetle ilgili düzenlemeler arasında fark bulunduğunu ve bundan dolayı aynı konuda yapılan düzenlemeler arasında yeni tarihli olan 5018 sayılı Kanun'da ve Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullerdeki düzenlemelerin esas alınması gerektiğini ileri sürmüşlerdir.

Konuyla ilgili düzenlemeler incelendiğinde ortada farklı bir düzenleme olmadığı görülmektedir. Zira Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 'Proje mutemetleri' başlıklı 14'üncü maddesinde "*Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir.*" denilmektedir. 5018 sayılı Kanunda ve Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller'in 3'üncü maddesinde "*Harcama Yetkilisi Mutemedi: Mal ve hizmet alımları için özel hesaptan avans kullandırılmak üzere harcama yetkilisi tarafından her bir proje için belirlenen kişi ya da kişileri*" denilmektedir. Ön Ödeme Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde ise "*Mutemet: Harcama yetkilisi tarafından yazılı olarak görevlendirilen ve kendisine verilen avans veya adına açılan kredilerle sınırlı olarak yapacağı harcamalar konusunda harcama yetkilisine karşı sorumlu, bunların mahsubuna ilişkin belgeleri muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlü olan harcama yetkilisi mutemedini*" denilmektedir.

Söz konusu düzenlemeler çerçevesinde kamu mali yönetiminde ve konumuz açısından

bilimsel araştırma projelerinde mutemetlerle ilgili bir farklılık görülmemektedir. Üniversitelerin bilimsel araştırma projeleri kapsamında birimler itibariyle harcama yetkilileri eliyle proje yürütücülerinin dışında mutemet belirlemeleri ve bu projeler kapsamındaki avans ve kredi işlemlerini mutemetler eliyle yerine getirmeleri gerekmektedir

Kamu İdaresi cevabında; proje yürütücüsü ve harcama yetkilisi mutemedinin aynı kişide birleşmeyeceğine ilişkin bir sınırlama bulunmadığı ileri sürülmüştür. Öncelikle proje yürütücüsü ve mutemet bilimsel araştırma projeleri mevzuatında ayrı ayrı tanımlanmış ve görevleri belirtilmiştir. Buna göre proje yürütücüsü projenin akademik ve bilimsel yönüyle ilgilenecektir. Mutemetler ise proje yürütücüsü tarafından ihtiyaç duyulan mal veya hizmetleri temin etmekle görevlidirler. Zaten proje yürütücüsünün kendi ihtiyaç duyduğu mal veya hizmetler için parayı bizzat kendisinin kullanması mevzuata ve kamu mali yönetimi ve kontrol sistemine aykırıdır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 'Proje mutemetleri' başlıklı 14'üncü maddesinde yer alan "*Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir.*" şeklindeki düzenlemeye göre yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilecektir. Dolayısıyla her bir proje için ayrı ayrı mutemet belirlenmesi gerekmediği gibi proje yürütücüsünün de mutemet olarak görevlendirilmesi mümkün değildir. Zira mutemetin söz konusu Yönetmelik'e göre fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler bazında belirlenmesi gerekmektedir. Her bir proje için ayrı mutemet ancak projelerin farklı mahallerde yürütülmesi halinde mümkündür. Bu nedenle de Üniversitenin birim bazında mutemetleri belirlemesi ve proje yürütücüleri eliyle avans ve kredi işlemlerine son vermesi gerekmektedir.

Üniversitelerin bilimsel araştırma projeleri kapsamındaki avans ve kredi işlemleri me'ri mevzuatın öngördüğü şekilde mutemetler marifetiyle değil proje yürütücüleri eliyle yapılmaktadır. Üniversitelerin bilimsel araştırma projeleri kapsamında avans ve kredi işlemlerini yaygın olarak kullandıkları göz önünde bulundurulduğunda söz konusu uygulama kamu mali yönetimi açısından önemli bir risk oluşturmaktadır.

BULGU 3: Üniversite Bütçesinden Bilimsel Araştırma Projeleri Gelir Kalemine ‘Performans’ Adıyla Para Aktarılması İşlemlerinde;

A- Yasal Dayanağı Olmaksızın Para Aktarılması

Üniversitenin gelirlerinin hangi amaçlarla nerelerde kullanılması gerektiği ilgili mevzuatla belirlenmiştir. Söz konusu yükseköğretim kurumları mevzuatında üniversite bütçesinden bilimsel araştırma projeleri gelir kalemine para aktarma yetkisi veren bir düzenleme bulunmamaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58’inci maddesinde yer alan “*Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde 5’i, üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bu tutar döner sermaye muhasebe birimince, tahsilatı takip eden ayın yirmisine kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir.*” şeklindeki düzenlemeyle bilimsel araştırma projelerinin gelirlerini döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde 5’i oluşturmaktadır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in 11’inci maddesine göre de bilimsel araştırma projelerinin gelirleri aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“a) Yükseköğretim kurumunun döner sermaye işletmelerinden, öğretim üyelerinin doğrudan veya dolaylı katkısı olup olmadığına bakılmaksızın, elde edilen her türlü gayrisafi hasılatın yüzde 10’undan az olmamak üzere, Yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirleyeceği oranda aktarılacak tutarlar,

b) Bilimsel Araştırma Projelerinden elde edilen gelirler,

c) Bilimsel Araştırma Projeleri için yapılacak bağış ve yardımlar,

d) Yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun izni ile yükseköğretim kurumunun yurtiçindeki veya yurtdışındaki kuruluşlarla yapacağı ortak araştırmalar için ilgili kuruluşlar tarafından ödenecek tutarlar,

e) Diğer gelirler,”

Uygulamada Üniversite bütçesinden Süleyman Demirel Üniversitesi Performans Değerlendirme Yönergesi’ne istinaden BAP gelir kalemine ödenek aktarılmaktadır. 2015 yılında bütçeden toplam 1.000.000,00 TL para aktarılmıştır. Söz konusu ödeneklerin de

öğretim görevlilerinin proje kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla kullanıldığı ifade edilmektedir. Ancak yükseköğretim mevzuatının temel normlarında yer alan düzenlemeler kapsamında söz konusu para aktarma yetkisinin ve Süleyman Demirel Üniversitesi Performans Değerlendirme Yönergesi'nin yasal dayanağı bulunmamaktadır.

B- Usulüne Uygun Kabul Edilmiş Bilimsel Araştırma Projeleri Olmaksızın Öğretim Görevlilerine Para Ödenmesi

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinde yer alan "*Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi ile ödeneklerin kullandırılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.*" şeklindeki düzenleme ve bu düzenlemeye istinaden çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik kapsamında bir ödeme yapılabilmesi için öncelikle ortada yetkili kurullar tarafından seçilmiş ve Bilimsel Araştırma Projesi olarak kabul edilmiş bir Projenin olması gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 3'üncü maddesinde Bilimsel Araştırma Projesi "*Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projelerdir.*" şeklinde tanımlanmıştır. Mezkur Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde Bilimsel Araştırma Komisyonu, 6'ncı maddesinde araştırma projelerinin başvuru ve değerlendirme işlemleri, 7'nci maddesinde araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler ve 8'inci maddesinde ise Araştırma Projelerinin Kabulü, Yürütülmesi ve Sonuçlandırılması hususları ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında bir destekten bahsedebilmek için ortada belirlenmiş esas ve usullere göre kabul edilmiş bir proje bulunması gerekmektedir. Uygulamada Süleyman Demirel Üniversitesi öğretim elemanlarına ortada kabul edilmiş bir proje olmaksızın proje kapasitesini artırmak gerekçesiyle ödemeler yapılmaktadır. Mer'i mevzuat açısından ortada bir proje olmaksızın ödeme yapılmasının yasal bir dayanağı bulunmamaktadır.

C- Üniversite Bütçesinden Bilimsel Araştırma Projeleri Gelir Kalemine ‘Performans’ Adıyla Para Aktarılması Sonucu Söz Konusu Paranın İhale Mevzuatı Dışında Harcanması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3/f maddesine göre araştırma projeleri kapsamında yapılan mal ve hizmet alımları 4734 sayılı Kanun hükümlerinden muaf tutulmuştur. Söz konusu proje kapsamındaki alımların Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3’üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Karar’a göre yapılması gerekmektedir.

Uygulamada Üniversite bütçesinden bilimsel araştırma projeleri gelir kalemine ‘performans’ adıyla mevzuata aykırı para aktarılması sonucu aktarılan tutarlar ihale mevzuatı dışında kullanılmaktadır. Zira ortada usulüne göre kabul edilmiş bir proje olmaksızın ve Üniversite bütçesinden bilimsel araştırma projeleri gelir kalemine ‘performans’ adıyla para aktarılması mümkün olmamasına rağmen para aktarmak suretiyle söz konusu paralar bilimsel araştırma projelerine tanınan muafiyet hükümleri çerçevesinde 4734 sayılı Kanun hükümlerine uyulmaksızın harcanmaktadır.

2015 yılında ihale mevzuatına uyulmaksızın 1.000.000,00 TL harcanmıştır. Oysa bu ödeneklerin 4734 sayılı Kanun çerçevesinde kullanılması gerekirdi.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında; “A- Yasal Dayanağı Olmaksızın Para Aktarıldığı İddiasına Cevap

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 130’uncu maddesinde “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.” hükmü, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3’ üncü maddesinde; “Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur. ” hükmü yer almaktadır.

2015 yılı Bütçe Kanunu 4’ üncü maddesinin 8’ inci fıkrasında; “Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını

asan finansman gerçekleştirme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut ve yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. ” hükmü yer almaktadır. Maliye Bakanlığınca 06.02.2015 tarihinde yayımlanan 4 sıra numaralı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliğinin "Ekleme İşlemleri" başlığı altında gelir fazlası karşılığı ve likit karşılığı ödenek kaydı yapabilecekleri ifade edilmiş ve bu husus açıklanmıştır.

“Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in” 11 inci maddesinde “Bilimsel araştırma projelerinin finansmanında kullanılmak üzere aşağıda belirtilen gelirler. Maliye Bakanlığınca ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine bir yandan özel gelir, diğer yandan açılacak tertiplere özel ödenek kaydedilmek suretiyle kullanılır. ” ifadesi yer almakta ve gelirler arasındaki “e- Diğer gelir” bendi ile gelire ilişkin bir sınırlama getirilmediği görülmektedir.

Ayrıca “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılması, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller” in Bütçe ödeneklerinin özel hesaba aktarılması başlıklı 5’ inci maddesinde;

“Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için tefrik edilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, bütçelendiği tertiplerden tahakkuka başlanarak proje özel hesabına aktarılmak suretiyle kullanılır. Ödeneklerin özel hesaba aktarılmasında aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak tefrik edilen ödenekler, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği gereğince ödeme emri belgesine harcama talimatı eklenerek, doğrudan "03- Mal ve Hizmet Alımları” ve "06- Sermaye Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerden tahakkuka bağlanmak suretiyle özel hesaba aktarılır.

b) Ödenekler, serbest bırakma oranları, bilimsel araştırma projeleri komisyonunca belirlenen bilimsel araştırma projelerinin kaynak ihtiyaç planları doğrultusunda tahakkuka bağlanarak özel hesaba aktarılır.

c) Öz gelir karşılığı bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak önceki yıldan devreden finansman fazlası tutarlar ile yılı bütçelerinin (B) işaretli cetvelinde belirlenen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelir fazlası tutarlar, kullanım amacı doğrultusunda "03-

Mal ve Hizmet Alımları” ve "06- Sermaye Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere ödenek olarak eklenir ve buradan özel hesaba aktarılır. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak yıl içerisinde meydana gelen diğer ödenek artışlarına ilişkin bütçe işlemlerinde de aynı esaslara uyulur, hükmünden anlaşılacağı üzere, BAP gelir kalemine para aktarma işlemlerinin tamamının üniversite bütçesinden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu ödeneğin karşılığı gelir ise döner sermaye payı gibi öz gelirlerimizin yanı sıra hazine yardımına bağlı tertiplerden ödenmek üzere Maliye Bakanlığınca üniversite bütçelerine tahsis edilen hazine yardımı da olabilmektedir.

Bulguda yer alan 1.000.000 TL lik aktarma yetkisi ise yukarıda belirtilen "Bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak yıl içerisinde meydana gelen diğer ödenek artışlarına ilişkin bütçe işlemlerinde de aynı esaslara uyulur.” yetkisine dayanarak gerçekleştirilmiştir.

Özel bütçeli kurumlar olarak üniversiteler, önceki yıllardan devreden finansman fazlalarını bütçelerindeki mevcut ya da yeni açacakları tertiplere ödenek kaydetmek suretiyle kullanma yetkisine sahiptir. Bu yetkinin kullanımı, üniversitelerde üst yönetici olan Rektörlerin takdirine bırakılmıştır. Gerçekleşen finansman fazlalarının kullanım amacı ve bütçe tertibini belirleme yetkisinin, bulguda ifade edilen konuda kullanılmayacağına ilişkin meri mevzuatta bir sınırlama da bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, bilimsel araştırma projelerinin yürütülmesi için ilgili bütçe tertibine ödenek ekleme yetkisi 2015 yılı Bütçe Kanunu’ndan alınırken, bu ödeneklerin de döner sermaye payı gelirlerinde olduğu gibi özel hesaba aktararak kullanılmasının dayanağı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun Ek 28’ inci maddesi ve buna dayanarak yürürlüğe koyulan “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktararak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller” in 5’ inci maddesinin (c) bendidir. Bu bağlamda yasal dayanağı olmaksızın para aktarılmasının söz konusu olmadığı değerlendirilmektedir.

B- Usulüne Uygun Kabul Edilmiş Bilimsel Araştırma Projeleri Olmaksızın Öğretim Görevlilerine Para Ödendiği İddiasına Cevap 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 130’ uncu maddesinde “Çağdaş eğitimin-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitimin-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.” hükmü, 2547 sayılı

Yükseköğretim Kanunu'nun 3' üncü maddesinde; "Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kuruntudur." hükmü yer almaktadır.

Bulguda proje kapasitesini artırmak gerekçesiyle yapıldığı ifade edilen ödemeler, Anayasa ve ilgili Kanun ile Üniversitemizin yerine getirmesi gereken araştırma geliştirme fonksiyonuna ilişkin faaliyetlerin yürütülmesine yönelik giderlerdir. Bu çerçevede yapılan giderler karşılığında, araştırma geliştirme faaliyetlerinin gerektirdiği mal ve hizmetlerin Üniversitemize teslimi gerçekleşmekte ve ödemeler de mal veya hizmeti teslim eden hak sahiplerine yapılmaktadır. İlgili ödemelerin öğretim elemanlarımıza yapılması söz konusu değildir. Öğretim elemanlarına yapılan ödemeler, 2547 sayılı Kanun'un 39' uncu maddesi çerçevesinde yapılan görevlendirmelerin gereği olarak 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre yapılan harcırah ödemeleridir. Bulguda ifade edildiği üzere "öğretim görevlilerine para ödenmesi" iddiası somut delile dayanmamaktadır.

Üniversitemiz, Anayasa ve 2547 sayılı Kanun'la verilen bilimsel araştırma, geliştirme ve yayın yapma görevlerinin yerine getirilmesine yönelik olarak stratejik planımızda da yer verdiğimiz politikaları yürütmektedir. Bu politikalarımızın uygulanmasında, proje kabulüne ilişkin olarak Yükseköğretim Kurumlan Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelikte belirtilen proje kabul ve değerlendirme usulüne uygun olmadığına ilişkin tespitlerin, söz konusu performans yönergesine göre öğretim elemanı bazında tespit edilen akademik katkı karşılığı hesaplanan destek tutarlarını gösterir bilimsel araştırma birimi komisyonunun değerlendirme ve destekleme kararlarının göz ardı edilerek yapıldığı düşünülmektedir. Projelerin değerlendirme/desteklenmesine dair komisyon kararı (EK-1) ve bir öğretim elemanımızın yararlanma talebine ilişkin başvuru formuna (EK-2) ekte yer verilmiştir. 2016 yılı başından itibaren yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği hükümleri de dikkate alınarak yönetim dönemimiz öncesinde yürürlüğe giren yönergeyle ilgili düzenlemeler yapılacaktır.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun 23. toplantısında alınan "Üniversitede yenilikçiliğin ve girişimciliğin tetiklenmesi amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi" kararı kapsamında TÜBİTAK tarafından 2012 yılından itibaren her yıl Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi yayımlanmaktadır. Endeks ile üniversiteler, bilimsel ve teknolojik araştırma yetkinliği, fikri mülkiyet havuzu, işbirliği ve etkileşim, girişimcilik ve yenilikçilik

kültürü ile ekonomik katkı ve ticarileşme boyutları altında 23 göstergeye göre sıralanmaktadır. Sıralamanın belirlenmesinde; bilimsel yayın sayısı, atıf sayısı, proje sayısı, bilim ödülü sayısı, üniversite dışına yönelik düzenlenen girişimcilik, teknoloji yönetimi ve inovasyon yönetimi eğitimi/sertifika programı sayısı, lisanslanan faydalı mo de l/pat en t/end ü st r iy e I tasarım sayısı gibi kriterler değerlendirilmektedir.

Üniversitemiz, TÜBİTAK Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi sıralamasında

2012 yılından buyana ilk 20 üniversite arasında yer almaktadır. Bu sıralamada; kendisi ile birlikte 1992 yılında kurulan üniversiteler arasında sürekli birinci sırada yer alırken, 2015 yılı sıralamasında kendisinden önce kurulan 13 üniversiteyi geride bırakmıştır.

Ayrıca ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde yer alan University Ranking by Academic Performance (URAP) Araştırma Laboratuvarı 2009 yılından buyana Türkiye'deki üniversiteleri akademik performanslarına göre sıralamaktadır. Yine bu sıralamanın belirlenmesinde; makale sayısı, atıf sayısı, toplam bilimsel doküman sayısı, doktora öğrenci sayısı gibi veriler kullanılmaktadır.

Üniversitemiz, URAP sıralamasında 2011 yılında 21, 2012 yılında 20, 2013 yılında 18, 2014 yıllarında 20 ve 2015 yılında 21 inci sırada yer alırken bu sıralamada da 1992 de kurulan diğer üniversitelerden, Süleyman Demirel Üniversitesinin üstünde yer alan üniversite bulunmamaktadır. Kendisinden önce kurulan 11 üniversiteyi de geride bırakmıştır.

Üniversitemiz bütçesinden araştırma geliştirme faaliyetlerine yönelik olarak belli bir politika ve plan dahilinde yapılan harcamaların sonuçlarının olumlu bir şekilde alındığı görülmektedir. Bulguda da ifade edildiği üzere, bilimsel araştırma projesi, tamamlandığıyla sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projelerdir. Öğretim elemanlarımızın bilimsel üretkenliğini artırmaya yönelik olarak sürdürdüğümüz politika çerçevesinde alınan sonuçlar da bu tanımlamada beklenen faydayla örtüşmektedir.

Sonuç olarak, mal ve hizmet tedariki için yapılan ön ödemeler ve görevlendirmelerin gerektirdiği harcırah ödemeleri dışında öğretim elemanlarına para ödenmemiştir. Usulüne uygun olarak kabul edilmemiş olan projeler tespit edilerek gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

C- Üniversite Bütçesinden bilimsel araştırma projeleri gelir kalemine 'Performans' adıyla para aktarılması sonucu söz konusu paranın ihale mevzuatı dışında harcandığı iddiasına cevap

Üniversitemiz bütçesinden Bilimsel Araştırma Projeleri özel hesabına “Performans” adıyla para aktarılması söz konusu değildir. Bulguda yer alan 1.000.000 TL lik aktarma işlemi, bulgu 3/B cevabında da belirtildiği gibi “Bilimsel araştırma projelerine ilişkin olarak yıl içerisinde mevdana gelen diğer ödenek artışlarına ilişkin bütçe işlemlerinde de aynı esaslara uyulur.” yetkisine dayanarak bu tutarın BAP özel hesabına aktarılması suretiyle gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda usulsüz bir aktarma işleminden söz edilemeyeceği gibi BAP özel hesabına aktarılan tutarların, belirli bir projenin ya da faaliyetin gerçekleştirilmesine yönelik olmayıp bütün bilimsel araştırma projelerin giderlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla aktarıldığı, bunun da bir harcama niteliğinde değil Üniversitemizin banka hesapları arasında gerçekleşen bir virman işlemi olduğu göz ardı edilmektedir. BAP özel hesabı tek bir banka hesabı olup tüm projelerin giderleri bu hesap üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Yukarıda bulgu 3/A cevabında da belirtildiği gibi Üniversitemiz özel bütçeli bir kurum olarak, önceki yıllardan devreden finansman fazlalarını bütçesindeki mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek kaydetmek suretiyle kullanma yetkisine sahiptir. Bu yetki çerçevesinde yapılan 1.000.000 TL’lik ödenek ekleme işlemiyle bütçeleştirilen kaynağımızdan “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılması, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller” in 5 inci maddesinin (c) bendine göre BAP özel hesabına aktarılmıştır.

Bulguda, hangi giderlerin ihale mevzuatına uyulmaksızın harcandığı belirtilmeden, ödenek ekleme tutarı baz alınarak 1.000.000 TL’nin harcandığı iddiasına ilişkin somut bir delil gösterilmemiştir. Ödenek ekleme suretiyle BAP özel hesabına aktarılan 1.000.000 TL de diğer BAP gelirleri ile birlikte 2003/6554 sayılı BAP İhale Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde yapılan mal ve hizmet alımı ile harcırah ödemeleri için kullanılmıştır.

Sonuç olarak, “Performans” adıyla her hangi bir para aktarımı söz konusu olmamış ve mevzuatına uygun olarak yapılan aktarımlar neticesinde oluşan kaynak, ihale mevzuatı çerçevesinde harcanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak A- Kamu İdaresi cevabında 2015 yılı Bütçe Kanunu’ndan ve 2547 sayılı

Kanun'dan bahsedilmiştir. Söz konusu Kanun'larda yer alan ödeneklerin kullanımıyla ilgili genel düzenlemeler nazara verilmiştir. Ayrıca savunmada "*Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in*" 11 inci maddesinde "*Bilimsel araştırma projelerinin finansmanında kullanılmak üzere aşağıda belirtilen gelirler. Maliye Bakanlığınca ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine bir yandan özel gelir, diğer yandan açılacak tertiplere özel ödenek kaydedilmek suretiyle kullanılır.*" ifadesi yer almakta ve gelirler arasındaki "*e-Diğer gelir*" bendi ile gelire ilişkin bir sınırlama getirilmediği görülmektedir." şeklindeki ifadeler 06.02.2015 tarihinde yayımlanan 4 sıra numaralı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliğinin "*Ekleme İşlemleri*" başlığı altında yer alan bir düzenlemeymiş gibi ele alınmıştır. Oysa 2015 yılı Bütçe Kanunu'nda ve 4 sıra numaralı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliğinde bu şekilde bir düzenleme yer almamaktadır. Söz konusu düzenleme bizimde Bulguda ele aldığımız Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 11 inci maddesi hükmüdür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 11 inci maddesi aynen aşağıdaki gibidir.

"Bilimsel araştırma projelerinin finansmanında kullanılmak üzere aşağıda belirtilen gelirler, Maliye Bakanlığınca ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine bir yandan özel gelir, diğer yandan açılacak tertiplere özel ödenek kaydedilmek suretiyle kullanılır.

a) *(Değişik:RG-10/4/2016-29680) Yükseköğretim kurumunun döner sermaye işletmelerinden, öğretim üyelerinin doğrudan veya dolaylı katkısı olup olmadığına bakılmaksızın, elde edilen her türlü gayrisafi hasılatın yüzde 5'inden az olmamak üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirleyeceği oranda aktarılacak tutarlar,*

b) *Bilimsel Araştırma Projelerinden elde edilen gelirler,*

c) *Bilimsel Araştırma Projeleri için yapılacak bağış ve yardımlar,*

d) *Yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun izni ile yükseköğretim kurumunun yurtiçindeki veya yurtdışındaki kuruluşlarla yapacağı ortak araştırmalar için ilgili kuruluşlar tarafından ödenecek tutarlar,*

e) *Diğer gelirler,"*

Bilimsel araştırma projelerinin gelirleri söz konusu maddede açıkça sayılmaktadır. Üniversiteye hazine paylarından bilimsel araştırma projeleri için ödenek ayırma yetkisi veren

bir düzenleme bulunmamaktadır. “diğer gelirler” olarak isimlendirilen gelir kalemi üniversitenin ödeneklerinden projeler için para ayırmasını ifade etmemektedir. Zira 2547 sayılı Kanun başta olmak üzere diğer mevzuat üniversite ödeneklerinin nereye ve nasıl kullanılacağını düzenlemektedir. Zaten uygulamada da denetim kapsamında yer alan 4 üniversite içerisinde sadece Süleyman Demirel Üniversitesi tarafından bilimsel araştırma projelerine bu şekilde ödenek aktarılmıştır. Oysa ifade ettiğimiz üzere bilimsel araştırma projelerinin gelir kalemleri bellidir.

Diğer taraftan Kamu İdaresinin ifade ettiği üzere “diğer gelirler” olarak isimlendirilen gelir kaleminin üniversitenin kendi ödeneklerinden ve diğer görev ve hizmetleri için ayrılan paralardan para aktarılması sonucu çıkarılamaz. Bu gelir kalemi Yönetmelik’te 4 gelir kaleminin dışında kalan ve arızı durumlarda ortaya çıkabilecek gelirleri ifade etmektedir. Yoksa üniversitenin kendi bütçesinden bu projeler için ödenek aktarılması istenmiş olsaydı bu durum açıkça belirtilirdi.

Ayrıca Kamu İdaresi Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller” in 5’ inci maddesinin (c) bendini dayanak göstermiştir. Oysa söz konusu düzenleme ile de üniversiteye bilimsel araştırma projeleri için ödeneklerinden para aktarma yetkisi verilmemektedir. Zira söz konusu Esas ve Usullerin 5’ inci maddesinin ilk fıkrasında aynen “Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için tefrik edilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, proje özel hesabına aktarılmak suretiyle kullanılır.” denilmek suretiyle proje özel hesabına aktarılacak tutarların Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için tefrik edilen ödeneklerin olması gerekir. Bu ödeneklerin neler olduğu ise Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in 11’ inci maddesi ile belirlenmiştir. Dolayısıyla Kamu İdaresi Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas Ve Usuller ile bilimsel araştırma projelerinin gelir kalemlerinin neler olduğu düzenlenmemekte bu düzenleme ile sadece ilgili mevzuatına göre ayrılan bilimsel araştırma projeleri gelirlerinin ödenekleştirilmesi ve kullanılması hususları düzenlenmektedir.

Üniversitenin yasal yetkisi olmaksızın düzenlediği ve buna istinaden bütçesinden

2015 yılı için 1.000.000,00 TL kaynak ayırdığı faaliyetler için Bakanlar Kurulu Kararı ile benzer bir düzenleme yapılmıştır. 04.12.2015 tarih ve 2015/8305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 18.12.2015 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği çıkarılmıştır. Söz konusu Yönetmelikle Devlet yükseköğretim kurumları kadrolarında bulunan öğretim elemanlarına yapılacak olan akademik teşvik ödeneğinin uygulanmasına yönelik olarak, bilim alanlarının özellikleri ve öğretim elemanlarının unvanlarına göre akademik teşvik puanlarının hesaplanmasında esas alınacak faaliyetlerin ayrıntılı özellikleri ve bu faaliyetlerin puan karşılıkları, akademik teşvik toplam puanının %30'unu geçmemek üzere her bir akademik faaliyet türünün toplam puanın hesaplanmasındaki ağırlıkları, akademik teşvik puanının hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu hesaplamaları yapacak komisyonun oluşumu ile diğer hususları belirlenmiştir.

Sonuç olarak söz konusu Yönergeye göre yürürlükteki mevzuat çerçevesinde Üniversitenin görev ve hizmetleri için ayrılan bütçesinden bilimsel araştırma projeleri için ödenek ayırmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

B- Kamu idaresi Süleyman Demirel Üniversitesi Performans Değerlendirme Yönergesine istinaden ortada bilimsel araştırma projesi olmaksızın öğretim görevlilerine teşvik verilmesinin katkılarından bahsetmişlerdir. Ancak söz konusu uygulama Üniversiteye verilmiş yasal bir yetkiye dayanmamaktadır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesi ve Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik kapsamında bir ödeme yapılabilmesi için öncelikle ortada yetkili kurullar tarafından seçilmiş ve Bilimsel Araştırma Projesi olarak kabul edilmiş bir Projenin olması gerekmektedir. Kamu İdaresinin de kabul ettiği üzere ortada usulüne göre kabul edilmiş bir proje olmaksızın öğretim görevlilerine teşvik verilmektedir.

Kamu İdaresi öğretim görevlilerine teşvik verilmediğini bu paralarla mal veya hizmet alındığını kendilerine sadece harcırah verildiğini ileri sürmüştür. Oysa söz konusu teşvik harcamaları incelendiğinde öğretim görevlilerine akademik ve bilimsel çalışmalar karşılığı verilen paraların avans olarak kendilerine verildiği yaptıkları harcamaların kendi getirdikleri fatura ve benzeri belgeler karşılığı muhasebeleştirildiği görülmektedir. Bu durum başlı başına kamu mali yönetimi açısından risk oluşturmaktadır. Bu nedenle bu ödemelerin öğretim görevlilerine yapılmadığı iddia edilemez.

C- Kamu İdaresi cevabında hangi giderlerin ihale mevzuatı dışında harcandığının belli olmadığı ileri sürülmüştür. 2015 yılı için Süleyman Demirel Üniversitesi Performans

Değerlendirme Yönergesine istinaden aktarılan 1.000.000,00 TL'den yapılan mal ve hizmet alımlarının tamamı 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaksızın temin edilmiştir.

Kamu idareleri istisnalar dışında mal ve hizmet alımlarını 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yerine getirmelidirler. Şayet Üniversite bütçesinden yasal yetkisi olmaksızın ve bilimsel araştırma projeleri bulunmaksızın aktardığı bu parayı aktarmamış olsaydı bu paralarla yapılan mal ve hizmet alımları 4734 sayılı Kanun çerçevesinde yapılacaktı. Oysa ifade ettiğimiz üzere bu paralarla yapılan mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmamıştır.

Ayrıca Kamu İdaresi bu kapsamda yapılan mal ve hizmet alımlarının 2003/6554 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenen usullere göre harcandığını ileri sürmüştür. Söz konusu Bakanlar Kurulu bilimsel araştırma projeleri kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarını düzenlemektedir. Bilimsel araştırma projelerinin hızlı yürütülmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan mal ve hizmetlerin kolay temin edilebilmesi için istisnai düzenlemeler getirmektedir. Oysa ele aldığımız üzere Üniversite ortada bilimsel araştırma projesi olmaksızın öğretim görevlilerine teşvik vermekte ve bu teşviklerle yapılan mal ve hizmet alımları 4734 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaksızın yapılmaktadır. Bir de bu mal ve hizmet alımlarının 2003/6554 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenen istisnai düzenlemelere göre öğretim görevlilerine avans verilmek suretiyle harcandığı düşünüldüğünde kamu kaynağı açısından önemli riskler oluşmaktadır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO	
AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2015
1 DÖNEN VARLIKLAR	42.261.986,98
10 HAZİR DEĞERLER	17.859.360,34
100 KASA HESABI	3.775,04
102 BANKA HESABI	17.255.568,22
104 PROJE ÖZEL HESABI	600.017,08
12 FAALİYET ALACAKLARI	4.626.362,46
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.463.821,60
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	104.357,92
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	58.182,94
14 DİĞER ALACAKLAR	1.022.476,13
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.022.476,13
15 STOKLAR	9.259.724,55
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	9.198.774,76
151 YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI	60.949,79
16 ÖN ÖDEMELER	9.494.063,50
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	8.826.091,82
164 AKREDİTİFLER HESABI	667.971,68
2 DURAN VARLIKLAR	572.900.390,41
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	400.000,00
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	400.000,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	572.500.390,41
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.174.426,07
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	8.957.350,00
252 BİNALAR HESABI	492.124.667,31
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	86.911.791,94
254 TAŞITLAR HESABI	4.244.050,62
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	60.006.470,56
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-123.760.852,40
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	42.842.486,31
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00
260 HAKLAR HESABI	1.484.046,35
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	15.080,97

HESABI	
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.499.127,32
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	9.371,21
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-9.371,21
AKTİF TOPLAMI	615.162.377,39

PASİF HESAPLAR		N Yılı
		2015
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		12.677.563,24
32 FAALİYET BORÇLARI		2.877.834,03
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		2.877.834,03
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		6.791.749,34
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		667.507,46
333 EMANETLER HESABI		6.124.241,88
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		3.007.979,87
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		2.906.824,46
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		100.611,51
362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES		543,90
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		1.250,00
48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		1.250,00
480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI		1.250,00
5 ÖZ KAYNAKLAR		602.483.564,15
50 NET DEĞER		506.187.722,97
500 NET DEĞER HESABI		506.187.722,97
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		89.566.487,08
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		89.566.487,08
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		6.729.354,10
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		6.729.354,10
PASİF TOPLAMI		615.162.377,39

Bilanço Dipnotları :		
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		10.640.000,91
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		10.640.000,91
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI		21.624.732,10
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI		21.624.732,10
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI		3.087.507,99
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI		3.087.507,99

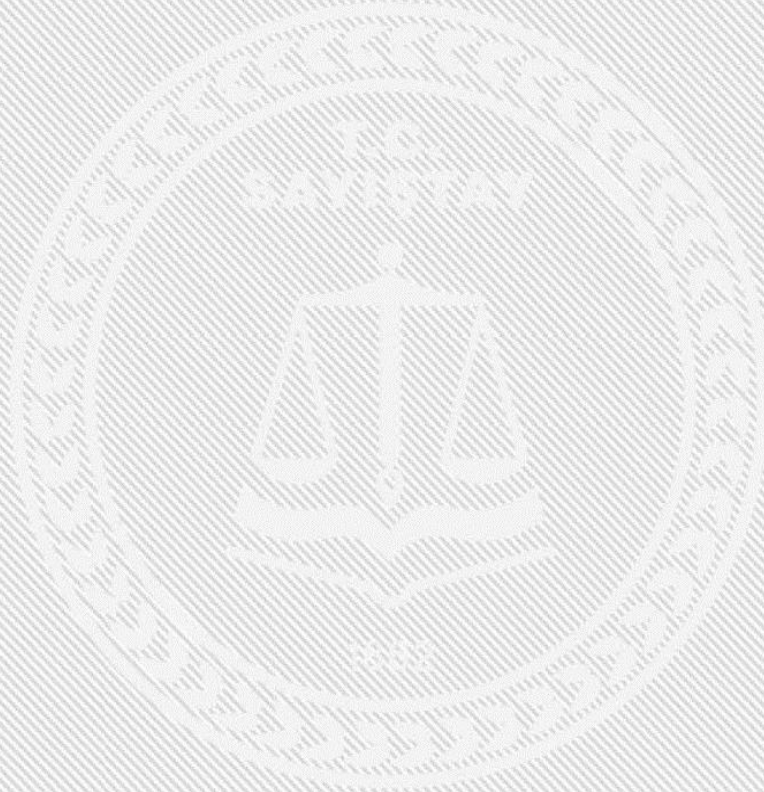
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU			
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)
630		GİDERLER HESABI	332.236.255,69
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	205.090.386,58
630	02	Sosyal Güvenlik Primi Giderleri Kurumlarına Devlet	30.715.459,85
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	45.250.091,34
630	05	Cari Transferler	5.396.000,91
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	74.509,54
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.402.555,77
630	13	Amortisman Giderleri	27.189.624,42
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	9.515.224,70
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	7.557.250,57
630	99	Diğer Giderler	45.152,01
		GİDERLER TOPLAMI	332.236.255,69
		:	

Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
600		GELİRLER HESABI	338.965.609,79
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	30.172.817,97
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	291.625.186,42
600	05	Diğer Gelirler	17.110.887,34
600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol Var El Edilen Gel	16.755,88
		NET GELİR TOPLAMI :	338.965.609,79

GİDERLER TOPLAMI(A)	332.236.255,69				
GELİRLER TOPLAMI(B)	338.965.609,79				
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)		NET GELİR (D= B- C)	338.965.609,79	FAALİYET SONUCU D - A	6.729.354,10

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	32
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	33
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	33
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	33
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	35
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	36
7.	EKLER.....	40

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2015 yılı bilançosunda sermayesi 129,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 60.844.646,70 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 120.404.478,62 TL, gider toplamı 127.883.219,00 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 7.349.476,71 TL'dir. Bu zararın büyük bir kısmı 2014 yılında tespit edilen 2012, 2013 ve 2014 yıllarında yapılan yolsuzluktan kaynaklanmaktadır. Ayrıca söz konusu zararın oluşmasında ilaç ve tıbbi sarf malzemelerinin maliyetinin çok fazla artmasına rağmen SGK tarafından yapılan ödemelerin neredeyse hiç artmamasıda etkili olmuştur.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Satışların maliyeti tablosu
- Sermaye hareketleri tablosu
- Nakit akım tablosu
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Envanter defteri

- İşletme bütçesi

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nce yürütülen sağlık hizmetlerinden elde edilen gelirlerde yapılan SGK kesintilerinin netleşmeden gelirlerden ret ve iade yapıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Alıcılar Hesabı ile ilgili "Hesabın İşleyişi" başlıklı 97'nci maddesinde; " b) Alacak

2) Satılan mallardan yapılan iadelerden dolayı ortaya çıkan senetsiz alacaklar bu hesaba alacak, geri alınan malın bedeli 610 Satıştan İadeler Hesabına, hesaplanan katma değer vergisi de 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedilir. Sürekli envanter yönteminde geri alınan mallar aynı zamanda maliyet değerleri ile ilgili stok hesaplarına borç, "62 Satışların Maliyeti" grubunun ilgili hesabına alacak kaydedilir.

4) Tahsili şüpheli hâle gelen ticari alacaklar bu hesaba alacak, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

5) Alacaklardan tahsil edilebilme niteliğini kaybetmiş olanlar bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç; diğer taraftan varsa sorumlulukları saptananlar adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Adı geçen Yönetmelik maddesine göre satılan mallardan yapılan iadelerden dolayı ortaya çıkan senetsiz alacaklar 120 Hesabına alacak, geri alınan malın bedeli 610 Satıştan İadeler Hesabına borç kaydedilmelidir. Uygulamada ise herhangi bir mal iadesi olmadığı halde sağlık gelirlerinden SGK tarafından yapılan kesintiler 610 Hesabına borç kaydedilmektedir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 128- Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı ile ilgili "Hesabın Niteliği" başlıklı 109'uncu maddesinde; "(1) Şüpheli ticari alacaklar hesabı, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için

kullanılır.” ve “Hesabın işleyişi” başlıklı 110’uncu maddesinde ise “(1) Şüpheli ticari alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Tahsili şüpheli hâle gelen alacaklar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Şüpheli ticari alacaklardan nakden veya hesaben yapılan tahsilatlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.

2) Karşılık ayrılmamış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenler bir taraftan bu hesaba alacak, 659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.

3) Karşılık ayrılmış şüpheli alacaklardan tahsil edilemeyeceği kesinleşenler bir taraftan bu hesaba alacak, 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabına borç; diğer taraftan alacağın tahsil edilememesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına alacak kaydedilir.

4) Şüpheli olma niteliği ortadan kalkan ticari alacaklar bu hesaba alacak, ilgili ticari alacaklar hesabına borç kaydedilir.” denilmektedir.

Yönetmelik maddesine göre 128 Hesabı işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılır. Tahsili şüpheli hale gelen alacaklar bu hesaba borç kaydedilmelidir. Uygulamada ise Döner Sermaye İşletmesinin dava konusu olmuş ve dava konusu olması için hukuk müşavirliğine bildirilmiş sağlık gelirlerinin 128 Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı ile ilgili “Hesabın Niteliği” başlıklı 111’inci maddesinde; “(1) Şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesabı, şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılır.

(2) *Teminatlı alacaklarda karşılık, teminatı aşan kısım için ayrılır. Ayrılan karşılığın hangi alacaklara ait olduğu muhasebeleştirme belgesinde belirtilir.*” ve “Hesabın işleyişi” başlıklı 112’nci maddesinde; “(1) *Şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:*

a) *Alacak*

1) *Şüpheli hâle gelen ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarları bu hesaba alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedilir.*

b) *Borç*

1) *Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin edilen zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi hâlinde, gerçekleşmeyen kısım bu hesaba borç, 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına alacak kaydedilir.*

2) *Şüpheli alacaklardan tahsili imkânsız hâle gelenler bir taraftan bu hesaba borç, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan alacağın tahsilinin imkânsız hâle gelmesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.”* denilmektedir.

Yönetmelik hükümlerine göre işletmelerin mal satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan iadelerde 610 hesabı kullanılmalıdır. Alacaklar dava ve benzeri nedenlerden dolayı şüpheli hale geldiğinde 128 hesabına aktarılmalı ve bu tür alacaklar için karşılık ayrılarak 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı kullanılmalıdır. Alacakların tahsiline imkan kalmadığı durumlarda alacağın tahsilinin imkânsız hâle gelmesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabı kullanılmalıdır.

Yapılan incelemelerde Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde faaliyet gösteren Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık gelirlerinin bir kısmının SGK tarafından kesildiği tespit edilmiştir. Kesilen gelirlerle ilgili bir heyetin SGK Bölge Müdürlüğüyle görüşüp bu aşamada, kesilen gelirlerin bir kısmı ile ilgili mutabakata varıldığı ve tahsilinin sağlandığı görülmüştür. Ancak genelde sağlık gelirlerinin kesilme nedeninin subjektif nedenlere dayandığı ve bunlarla ilgili anlaşma olmadığında önce SGK Başkanlığına itirazda bulunulduğu ret halinde ise dava açma yoluna gidilmiştir. 2010-2015 yılları arasında Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık gelirlerinden 5.907.875,00 TL kesilmiş ve 5.402.092,31 TL’si için dava açılmıştır. Dava açılan bu tutar 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı’nda takip edilmelidir. Ancak bu tutarlarla ilgili muhasebe hesaplarında herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilen sağlık gelirlerinden yapılan SGK kesintilerinin yukarıda bahsedilen Yönetmelik hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda muhasebe kaydının yapılması önerilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında özetle; İdarece bu tespiti ve kayıtların düzeltilme istemi üzerine saymanlık müdürlüğü geçmiş yıllar gelir hesaplarını yeniden incelendiği ve inceleme neticesinde muhasebe kayıtlarında görülmeyen 9.608.306,24-TL'nin muhasebe kaydına alındığı belirtilmiştir.(EK-3). Yine 2015 yılı yılsonu mizanında (EK-3) da görüleceği üzere hastane gelirlerinden yapılan kesintilere ilişkin olarak dava açılmış, 5.100.010,31 TL 31.12.2015 tarihli ve 11933 nolu yevmiye kaydı ile 128 şüpheli alacaklar hesabına muhasebe kaydının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Yapılan incelemelerde Süleyman Demirel Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde faaliyet gösteren Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık gelirlerinin bir kısmının SGK tarafından kesildiği; kesilen gelirlerle ilgili, bir heyetin SGK Bölge Müdürlüğüyle görüşüp bu aşamada, kesilen gelirlerin bir kısmı ile ilgili mutabakata varıldığı ve tahsilinin sağlandığı görülmüştür. Ancak genelde sağlık gelirlerinin kesilme nedeninin subjektif nedenlere dayandığı ve bunlarla ilgili anlaşma olmadığında önce SGK Başkanlığına itirazda bulunulduğu ret halinde ise dava açma yoluna gidilmiştir. 2010-2015 yılları arasında Tıp Fakültesi Hastanesi sağlık gelirlerinden 5.907.875,00 TL kesilmiş ve 5.402.092,31 TL'si için dava açılmıştır. Kamu idaresi cevabında dava açılan bu tutarları muhasebe kayıtlarına aldıklarını belirtmektedirler.

SGK tarafından kesinti yapılan sağlık gelirlerinden yasal yollara (bölge müdürlüğünde mutabakat, SGK'ya itiraz, dava) başvuru alanların Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda muhasebe kaydının yapılması önerilmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO	
Hesaplar	AKTİFLER
	Tutar
1 DÖNEN VARLIKLAR	60.419.416,70
10 HAZIR DEĞERLER	3.818.070,85
102 BANKALAR HESABI	3.818.070,85
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00
12 TİCARİ ALACAKLAR	34.885.687,75
120 ALICILAR HESABI	28.293.110,07
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	306.623,86
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	6.285.953,82
13 DİĞER ALACAKLAR	13.949.472,67
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR	2.180.000,00
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	11.769.472,67
15 STOKLAR	7.674.563,69
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	7.674.563,69
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİRLER	91.621,74
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	91.621,74
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0,00
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00
195 İŞ AVANSLARI HESABI	0,00
2 DURAN VARLIKLAR	425.230,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	421.750,00
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	0,00
254 TAŞITLAR HESABI	0,00
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	421.750,00
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	3.480,00
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	3.480,00
Toplam	60.844.646,70

Hesaplar	PASİFLER
	Tutar
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	64.431.031,59
30 MALİ BORÇLAR	2.180.000,00
303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	2.180.000,00
32 TİCARİ BORÇLAR	56.657.627,50
320 SATICILAR HESABI	56.235.756,73
326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	388.957,07

329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	32.913,70
33 DİĞER BORÇLAR	1.447.708,21
335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	430.900,77
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.016.807,44
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.893.417,32
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.916.644,73
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	17.539,57
362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	725.668,17
363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	1.233.564,85
369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0,00
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	252.278,56
370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK	252.278,56
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00
391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00
397 SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI HESABI	0,00
5 ÖZ KAYNAKLAR	-3.586.384,89
50 ÖDENMİŞ SERMAYE	129,00
500 SERMAYE HESABI	129,00
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	6.652.403,75
570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	6.652.403,75
58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-
580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-
59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	1.328.766,92
590 DÖNEM NET KARI HESABI	1.328.766,92
591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	0,00
Toplam	60.844.646,70

GELİR TABLOSU	
60 BRÜT SATIŞLAR	121.275.312,77
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI	119.899.408,21
602 DİĞER GELİRLER	1.375.904,56
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	870.834,15
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	867.892,79
612 DİĞER İNDİRİMLER HESABI (-)	2.941,36
NET SATIŞLAR	120.404.478,62

62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	78.173.342,39
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	78.173.342,39
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	42.231.136,23
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	49.709.876,97
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	49.709.876,97
FAALİYET KARI ZARARI	-7.478.740,74
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	129.264,03
642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	76.237,47
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	53.026,56
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-7.349.476,71
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	10.966.324,96
671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI HESABI	9.608.306,24
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	1.358.018,72
68 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	2.035.802,77
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	2.035.802,77
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	1.581.045,48
69 DÖNEM KARI(ZARARI)	252.278,56
691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL	252.278,56
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	1.328.766,92

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>